პროლეტარელნო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კ. პ. (ბ) სანინარული კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მეშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

KOMUNISTI ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ოთხშაბათი, 10 სექტემბერი, 1947 წ. № 181 (7965). ფასი 20 კაპ.

დღეს გაზეთში:

მეცხოველეობის მუშაკთა საბრძოლო ამოცანები (1-ლი გვერდი).

ამხანაგი ი. ბ. სტალინი სტუმრად შავი ზღვის ფლოტის სამხედრო მეზღვაურებთან (1-ლი გვერდი).

მეშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს (1-ლი გვერდი).

მეშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის ბ. მ. პოკოვის გამოსვლა რაღიოთი 1947 წლის 7 სექტემბერს ქალაქ მოსკოვის 800 წლისთავთან დაკავშირებით (მე-2 გვერდი).

მეცხოველეობის მუშაკთა საბრძოლო ამოცანები—მოწინავე (1-ლი გვერდი).

ამხანაგი ი. ბ. სტალინი სტუმრად შავი ზღვის ფლოტის სამხედრო მეზღვაურებთან (1-ლი გვერდი).

მეშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს (1-ლი გვერდი).

მეშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის ბ. მ. პოკოვის გამოსვლა რაღიოთი 1947 წლის 7 სექტემბერს ქალაქ მოსკოვის 800 წლისთავთან დაკავშირებით (მე-2 გვერდი).

დედაქალაქი ზეიმობს (მე-2 გვერდი).

ა. ბერთიაკაშვილი — ქართველი ხელოვნების ოსტატ-ოსტატ-ოსტატ-

მოსკოვის 800 წლისთავის დღესასწაული

მშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის გ. მ. პოპოვის გამოსვლა რადიოთი 1947 წლის 7 სექტემბერს ქალაქ მოსკოვის 800 წლისთავთან დაკავშირებით

ძვირფასო ამხანაგო მოსკოველნო!

მშრომელთა დეპუტატების მოსკოვის საქალაქო საბჭოსა და საყვირშორეკომფენსესტერი პარტიის (ბოლშევიკების) მოსკოვის კომიტეტის სახელით მოგესალმებით და მოგილოცავთ ჩვენი სახელოვანი დედაქალაქის მოსკოვის 800 წლისთავის საყოველთაო სახალხო დღესასწაულის ღირსსანიშნავ დღეს.

ამ დღეს, როგორც დიდ დღესასწაულს, ლენინგრად არა მარტო მოსკოვში, არამედ მოკავშირე რესპუბლიკათა ყველა დედაქალაქშიც, ჩვენნი თვალუწვდენი ქვეყნის ყველა ქალაქსა და სოფელშიც.

ჩვენმა დიდმა ბელადმა და მასწავლებელმა ამხანაგმა სტალინმა მოსკოვისადმი თავის მისალმებაში განსაკუთრებული სიცხადით განსაზღვრა საბჭოთა ხალხების ძირითადი დამსახურებანი.

ეს დამსახურებანი არა მარტო ის არის, რომ მოსკოვმა სამკერ. გაათავისუფლა ჩვენი ქვეყანა უცხოელთა ჩაგრისაგან, არამედ, უწინარეს ყოვლისა ის, რომ იგი გახდა რუსეთში ცენტრალიზებული სახელმწიფოს შექმნის საფუძველი და ინიციატორი.

მას შემდეგ, რაც მოსკოვი დიდი ლენინის ნებით კვლავ გამოცხადდა ჩვენი საშობლოს დედაქალაქად, იგი გახდა კაპიტალისტური მონობისაგან მშრომელი ყაზარობის განმათავისუფლებელი მოძრაობის მქადაგებელი, გახდა პლეტბოკრატიის და იმპერიალიზმის ბატონობისაგან მსოფლიოში ყველა მშრომელი ადამიანის, ყველა ჩაგრული რასისა და ერის განთავისუფლებისათვის ბრძოლის ფრონტი.

მოსკოვი მსოფლიოს ყველა დედაქალაქისათვის წარმოადგენს ნიშნეს მშრომელთა ახალი ყოფა-ცხოვრების შენებლობაში, ყოფა - ცხოვრებისა, რომელიც თავისუფალია მიწათნოსნით უქონელთა და უმუშევართა სიღატაკისა და გაჩანაგებისაგან. მოსკოვი არის ახალი ომის გამჩაღებელთა წინააღმდეგ მტკიცე მშვიდობისა და ხალხთა მეგობრობისათვის ბრძოლის მქადაგებელი.

„ეი რა დამსახურებისათვის, — ამბობს ამხანაგი სტალინი, — დღესასწაულობს დღეს ჩვენი სამშობლო მოსკოვის 800 წლისთავს თავისი დედაქალაქისადმი ასეთი სიყვარულითა და პატივისცემით“.

მოსკოველ იუბილეე განსაკუთრებით ჩვენთვის, მოსკოველებისათვის, აღნიშნულია სასიხარულო ამბით. სამშობლოს წინაშე დედაქალაქის მშრომელთა თვალსაჩინო დამსახურებისათვის, მამაცობისა და გმირობისათვის, რაც „მან გამოიჩინეს მკრანლში, დამსურათება წინააღმდეგ ბრძოლაში, წარმატებებისათვის, რაც მოპოვებულია მრეწველობის, კულტურის განვითარებაში და ქალაქის რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმის განხორციელებაში, 800 წლისთავთან დაკავშირებით, მოსკოვი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ლენინის ორდენით.

დედაქალაქის მშრომელები გამსჭვალული არიან მხურვალე მადლიერების გრძნობით საბჭოთა თავადრინსადმი, დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინისადმი იმ მაღალი ჯილდოს გამო, რომლის ღირსია ჩვენი შობილური ქალაქი გახდა.

ამ გრძნობას, უეჭველი, იზიარებს მთელი საბჭოთა ხალხი, რომელსაც უყვარს თავისი დედაქალაქი და მით ამაყობს,

თავის დიდებას, თავის ამაყობას, თავის აყვავებას სოციალისტური მოსკოვი უმაღლეს ხალხთა დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს.

სწორედ იგი ლენინთან ერთად სომოქალაქო ომის წლებში მოსკოვიდან ხელმძღვანელობდა რეგოლუციის მტრებისაგან საბჭოთა სახელმწიფოს დაცვას.

მისი გენიალური ხელმძღვანელობით ხორციელდებოდა ჩვენი ქვეყნის გიგანტური გარდაქმნა, რამაც ჩვენი საშობლოო გადაქცია მძლავრ ინდუსტრიულ - საკოლმეურნეო სახელმწიფოდ, მოსკოვი კი — სოციალისტური იდეოლოგიისა და ინტერნაციონალიზმის ბურჯად.

ამხანაგი სტალინი იყო მოსკოვის რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმის შექმნის ინიციატორი და სულისამდგომელი. ამ გეგმის განხორციელებისათვის გაჩაღებულმა მუშობამ ისეთი ძირითადი ცვლილებანი შეიტანა დედაქალაქის საქალაქო მეურნეობის ყველა დარგში და ეს შესაცვლა ქალაქის სახე, როგორც არ ახსოვს მსოფლიოს დიდი ქალაქების შენებლობის ისტორიას. ამხანაგ სტალინის თანამონაი შენდებოდა ჩვენი ეპოქის შესანიშნავი ნაგებობანი: მოსკოვის მეტროპოლიტენი, მოსკოვ-ვოლგის არხი, სარატოვ-მოსკოვის გზასადენი.

დიდი სამამულო ომის წლებში განიარალი მხედართმთავარი ამხანაგი სტალინი მოსკოვიდან ხელმძღვანელობდა სახელოვნებ ბრძოლას, საბჭოთა ხალხის, რომელმაც დაიცვა ჩვენი საშობლოს თავისუფლება და მთლიანობა და დამოუკიდებლობა და მსოფლიო ისტორიული გამარჯვება ფაშიზმზე ევროპისა და აზიაზე.

ომის დასაწყისში, როცა მტერი ჩვენს დედაქალაქს ემუქრებოდა, ამხანაგი სტალინი სათავეში ჩაუდგა მოსკოველ ფაშისტ დამსურათებლებს.

ომის შემდეგ პერიოდში ამხანაგ სტალინს საბჭოთა ხალხი მიჰყავს ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის უსწრაფესად აღდგენისა და უმაღალითო ალმაღლების, კულტურისა და მეცნიერების აყვავების გზით. მოსკოველ შრომელები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად უდიდესი ენთუზიაზმით მუშობენ ახალი სტალინური ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად.

ლენინის ორდენით მოსკოვის დაჯილდოება მოსკოველებს აღფრთოვანებს ახალი შრომითი ვმირობისათვის.

მოსკოველ სამრეწველო სფერომთა მუშაკებმა, რომლებმაც 7 სექტემბრისათვის გადამეტებით შეასრულეს ცხრა თვის გეგმა, უფრო მეტი დაძაბულობით უნდა იმუშაონ იმისათვის, რომ 1947 წლისა და მთელი ხუთწლეულის გეგმა ვადამდე შეასრულონ, რომ ჩვენს ქვეყანას მიცეს მეტი დაზვი, ატომობრივი წინააღმდეგ ბრძოლაში, წარმატებებისათვის, რაც მოპოვებულია მრეწველობის, კულტურის განვითარებაში და ქალაქის რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმის განხორციელებაში, 800 წლისთავთან დაკავშირებით, მოსკოვი საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით დაჯილდოებულია ლენინის ორდენით.

დედაქალაქის მშრომელები გამსჭვალული არიან მხურვალე მადლიერების გრძნობით საბჭოთა თავადრინსადმი, დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინისადმი იმ მაღალი ჯილდოს გამო, რომლის ღირსია ჩვენი შობილური ქალაქი გახდა.

ამ გრძნობას, უეჭველი, იზიარებს მთელი საბჭოთა ხალხი, რომელსაც უყვარს თავისი დედაქალაქი და მით ამაყობს,

თავის დიდებას, თავის ამაყობას, თავის აყვავებას სოციალისტური მოსკოვი უმაღლეს ხალხთა დიდ ბელადს ამხანაგ სტალინს.

სწორედ იგი ლენინთან ერთად სომოქალაქო ომის წლებში მოსკოვიდან ხელმძღვანელობდა ჩვენ ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციას, რამაც ჩვენ ქვეყანა ინდუსტრიულ - აგრარულ ქვეყნიდან ინდუსტრიულ - საკოლმეურნეო სახელმწიფოდ, მოსკოვი კი — სოციალისტური ინდუსტრიალიზაციის ბურჯად.

ამხანაგი სტალინი იყო მოსკოვის რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმის შექმნის ინიციატორი და სულისამდგომელი. ამ გეგმის განხორციელებისათვის გაჩაღებულმა მუშობამ ისეთი ძირითადი ცვლილებანი შეიტანა დედაქალაქის საქალაქო მეურნეობის ყველა დარგში და ეს შესაცვლა ქალაქის სახე, როგორც არ ახსოვს მსოფლიოს დიდი ქალაქების შენებლობის ისტორიას. ამხანაგ სტალინის თანამონაი შენდებოდა ჩვენი ეპოქის შესანიშნავი ნაგებობანი: მოსკოვის მეტროპოლიტენი, მოსკოვ-ვოლგის არხი, სარატოვ-მოსკოვის გზასადენი.

დიდი სამამულო ომის წლებში განიარალი მხედართმთავარი ამხანაგი სტალინი მოსკოვიდან ხელმძღვანელობდა ხალხთა ბრძოლას, საბჭოთა ხალხის, რომელმაც დაიცვა ჩვენი საშობლოს თავისუფლება და მთლიანობა და მსოფლიო ისტორიული გამარჯვება ფაშიზმზე ევროპისა და აზიაზე. ომის დასაწყისში, როცა მტერი ჩვენს დედაქალაქს ემუქრებოდა, ამხანაგი სტალინი სათავეში ჩაუდგა მოსკოველ ფაშისტ დამსურათებლებს.

ომის შემდგომ პერიოდში ამხანაგ სტალინს საბჭოთა ხალხი მიჰყავს ჩვენი ქვეყნის სახალხო მეურნეობის უსწრაფესად აღდგენისა და უმაღალითო ალმაღლების, კულტურისა და მეცნიერების აყვავების გზით. მოსკოველ შრომელები მთელ საბჭოთა ხალხთან ერთად უდიდესი ენთუზიაზმით მუშობენ ახალი სტალინური ხუთწლიანი გეგმის შესასრულებლად.

ლენინის ორდენით მოსკოვის დაჯილდოება მოსკოველებს აღფრთოვანებს ახალი შრომითი ვმირობისათვის.

მოსკოველ სამრეწველო სფერომთა მუშაკებმა, რომლებმაც 7 სექტემბრისათვის გადამეტებით შეასრულეს ცხრა თვის გეგმა, უფრო მეტი დაძაბულობით უნდა იმუშაონ იმისათვის, რომ 1947 წლისა და მთელი ხუთწლეულის გეგმა ვადამდე შეასრულონ, რომ ჩვენს ქვეყანას მიცეს მეტი დაზვი, ატომობრივი წინააღმდეგ ბრძოლაში, წარმატებებისათვის, რაც მოპოვებულია ელექტრომეწყობილობა, ბურთოთმასაკასარი, ქსოვილი, ფეხსაცმელი და სხვა პროდუქცია.

მოსკოველ საქალაქო მეურნეობის მუშაკთა წინაშე დასახულია ამოცანა— ფართოდ გაგაზიაროს საბინაო შენებლობა, საცხოვრებელი სახლების გაზიფიკაცია, ქალაქის კეთილმოწყობა, შემდგომ განგაიარონ საქალაქო ტრანსპორტი და ჩვენი დედაქალაქის ეროვნული მეურნეობის სხვა დარგები.

მეცნიერების მოსკოველნი მუშაკებმა ჩვენი ქალაქის მაღალ ჯილდოს უნდა უპასუხონ ახალი, შესანიშნავი ინიმრნენებით ცოდნის ყველა დარგში, ხელოვნების მუშაკებმა — ახალი, ღირსეული ნაწარმოებებით.

მოსკოველ მშრომელები, ბოლშევიკური პარტიის გარშემო, დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის გარშემო ერთიანმულნი, მთელ თავიანთ ძალებს მოიმარჯვნ ჩვენი ორდენოსანი დედაქალაქის შემდგომ აყვავების, ჩვენი დიდი საშობლოს ძლიერებისა და დიდების განმტკიცების.

საყოველთაო-სახალხო ზეიმის დღე

საბჭოთა კავშირის ხალხები განსაკუთრებული აღფრთოვანებით შეხვედნენ ღირსშესანიშნავ თარიღს — მოსკოვის 800 წლისთავის დღეს. ეს შესანიშნავი დღესასწაული ქეშმარიტად საყოველთაო-სახალხო ზეიმი გახდა. მოსკოვი ძვირფასი და მახლობელი ყველა საბჭოთა ადამიანისათვის, სადაც უნდა ცხოვრობდეს, სადაც უნდა შრომობდეს იგი. დღესასწაულზე დედაქალაქში ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხიდან ჩამოვიდნენ მომძმე მოკავშირე რესპუბლიკათა წარმომადგენლნი. მათ ჩვენს ძველ მოსკოვს ჩამოუტანეს ხალხთა საჩუქრები, ჩამოუტანეს მათი მილოცვა და მოსალმება.

მოსკოვში ცხოვრობს და მოღვაწეობს საბჭოთა კავშირის ყველა ხალხის საუკეთესო შვილობანი — შრომელები და საყვარელი სტალინი. მოსკოვი თავისი კრემლის ვარსკვლავების ალაფფერ შუქს ჩვენს საბჭოთა სამშობლოს ყველაზე შორეულ კუთხეებს, და ვერც მაღალი მთები, ვერც ფართო მდინარეები, ვერც ათასკილომეტრიანი მანძილი ვერ დააშორებს საყვარელ ქალაქს საბჭოთა ადამიანების შეკრებასა და ჯეუს.

მოსკოვის 800 წლისთავის დღესასწაული საბჭოთა კავშირის ხალხთა ურღვევი მეგობრობის მკაფიო დემონსტრაცია იყო. თვით მოსკოვი ამ მეგობრობის ცოცხალი სიმბოლოა. ძლიერ კარგად და სამოვნად არის ნათქვამი ამის შესახებ ლექსში, რომელიც მოსკოვში სხვა სარეკერბთან ერთად ჩამიტანეთ ქართველი ხალხის დელეგაციიან:

ხალხთა ძმობის და კავშირის
დიფრაგეველი ზღუდე ხარ,
მაღალ აზრთა და გრძნობათა
დიფნენგრეველი ბუდე ხარ,
უფრო ამაღლეთ, რომ შუქით
მთელი ქვეყანა ალაღო,
ქალაქთა შორის რჩეულო,
ბრწყინვალე დედაქალაქო!

დიდი და თვალუწვდენელია ჩვენი სოციალისტური ქვეყანა, რომელიც გადაჭიმულია ხმელეთის ერთ მეექვსედ ნაწილზე — ვლადივოსტოკიდან ყალინინგრადამდე, იმიერპოლარეთის ტუნდრიდან თოფლიდან აყვავებულ ამიერკავკასიამდე, და მის ყველა კუთხეში ზეიმობდა საბჭოთა ხალხი, დღესასწაულობდა თვითეულისათვის საყვარელი და ძვირფასი მოსკოვის სახელოვან იუბილეს. (საკდესი).

დედაქალაქი ზეიმობს

7 სექტემბერს ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქმა მოსკოვმა ზეიმითა და სიხარულით იღღესასწაულა თავისი სახელოვანი 800 წლის იუბილე. დილადილიან ქუჩები ავსო სადღესასწაულოდ გამოწყობილი მოსკოველებით. „კაშკაშა მზე, რომელმაც მრავალი წელი მიანი დღის შემდეგ გამოიხედა, გააშუქა გამშვენებელები და მორთული დედაქალაქი. მის სადღესასწაულო მორთულობაში აღბეჭდილია მოსკოვის ისტორიული დამსახურება საშობლოს წინაშე, დამსახურება, რომელმაც სახელოვან დედაქალაქს მსოფლიოს თავისუფლებისმოყვარე ხალხთა სიყვარული, მადლობა და პატივისცემა მოუპოვა.

ქუჩებში ყოველ საათობით მატეულობს ხალხი. რეპარიტერებიდან მოისმის ნაცნობი მელოდიები. მთელ ნებზე და ბულვარებში აქაოდ იმართება ხალხური ცეკვა.

დღის 12 საათზე საბჭოთა მოედანზე მოსკოვის საბჭოს შენობის წინ შესდგა მოსკოვის დამსახურებული იური დოლგორუკის ძეგლის სანირკვლის საზეიმოდ ჩაყრისადმი მიძღვნილი ხალხმრავალი მიტინგი.

მოედანზე შეიკრიბნენ დედაქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლები და მრავალრიცხოვანი სტუმრები— ჩვენი სამშობლოს მოძმე ხალხთა წარმოგზავნილნი. მიტინგს დაესწრნენ აგრეთვე უცხოეთის დელეგაციების წევრები, რომლებიც საიუბილეო ზეიმზე დედაქალაქმა მოსკოვის საბჭოს მოწვეეენი ჩამოვიდნენ.

საზეიმოდ და ლამაზად მორთულია საბჭოთა მოედანი. მარჯვ-ენგელესლენინის ინსტიტუტის შენობის ფრონტონზე ალმართულია დროშები გარშემოვლებული მორტატებები საბჭოთა სახელმწიფოს დიდი დამაარსებლების ვ. ი. ლენინისა და ი. ვ. სტალინისა. მოედნის გარშემო მდგარი სახლების აივნებზე გამოკიდებულია უზარმაზარი პანიერები, რომლებშეც გამოსახულია დედაქალაქის ზრდის მაჩვენებლები, მისი ინდუსტრიისა და კულტურის განვითარება ახალ ხუთწლეულში.

საზეიმო მიტინგს ხსნის მოსკოვის 800 წლისთავის ჩამტარებელი მთავარობის კომისიის თავმჯდომარე ამხ. გ. მ. პოპოვი.

ესრ კაგანოვიჩის მინისტრთა საბჭოს დაგგენილებით, მოსკოვის 800 წლისთავთან დაკავშირებით აქ, მოედანზე, მოსკოვის საბჭოს სასხლეის წინ აგებული იქნება იური დოლგორუკის ძეგლი, — ამბობს ამხ. პოპოვი. — ჩვენი სამშობლო პატივს სცემს დიდ წინაპრებს. იური დოლგორუკის სახით ჩვენ პატივს ვცემთ ძველი რუსეთის გამოჩენილ სახელმწიფო და სამხედრო მოღვაწეს. მან დააარსა ქალაქი, რომელიც ამჟამად საბჭოთა სოციალისტური სახელმწიფოს ცენტრს წარმოადგენს!

შემდეგ სიტყვა ეძლევა ესრ კაგანოვიჩს მეცნიერების აკადემიის პრეზიდენტს აკადემიკოს ს. ი. ვავილოვს, მის შემდეგ სიტყვას ამბობს პოეტი ნ. ს. ტიხონოვი.

მიტინგი დამთავრებულია. მოედნის ყველა კუთხიდან გასცმის მისალმების შეკანილები მშობლიური სტალინის პატივსაცემად, დიადი ქალაქის მოქალაქეთა პატივსაცემად — მოსკოველთა პატივსაცემად. გასცმის საბჭოთა კავშირის დიდებული ჰიმნი. ამ სკვლის საზეიმო ბარშის ჰანგები. ამხ. გ. მ. პოპოვი და მოსკოვის 800 წლისთავის ჩამტარებელი მთავრობის კომისიის წევრები მიდიან კვარცხლბეკისაკენ. ამხ. პოპოვი სჭრის ლენტს. ამრეშუმის ქსოვილი ძირს ეშვება, და დამსურები ხედავენ ვარდისფერი გრანიტის ქვას, რომელზეც ამოკვეთილია წარწერა:

„ამ ადგილზე იქნება
ქალაქ მოსკოვის დამაარსებლის
იური დოლგორუკის ძეგლი.
საძირკველი ჩაეყარა
1947 წლის 7 სექტემბერს“.

* * *

ძნელია ყველა იმის ჩამოთვლა, რაც დედაქალაქში ამ ღირსშესანიშნავ დღეს მოხდა...

საზეიმო ვეთარებაში საძირკველი ჩაეყარა 8 მრავალსართულიან შენობას, რომლებიც საბჭოთა მთავრობის გადაწყვეტილებით დედაქალაქში იქნება აგებული. ყველაზე მაღალ, 32-სართულიან სახლს საძირკველი ჩაეყარა ლენინის მთებზე, ზღვანარ მოსკოვის მოსახვევის ცენტრში. ორ 26-სართულიან სახლს საძირკველი ჩაეყარა ზარიადიენში და დიოროგომილოვის მიწყარილზე და ხუთ 16-სართულიან შენობას — წითელ ჭიშკართან, კალანჩის ქუჩაზე, ალანყების მოედანზე, კოტელნიკის სანაპიროზე და სმოლენსკაია მოედანზე.

ჯერ კიდევ დილიდან, როცა ზენტინათთვის ბანა არ მიეღწია მცხუნვარე მზეს, ადიოოვე კოლცოზე შესდგა კომბანარეული ამხანაგობა 16 კოლმეურეობა და 300 მაჩვინ მაჩვიდნენ. გამარტკვეულ „დინამოს“ ბუნდმა ეს მანძილი 38 წუთის და 21,4 წამში გაიარა.

დღის 2 საათზე „დინამოს“ სტადიონზე დაიწყო სახალხო დღესასწაული დედაქალაქის სახელოვანი იუბილეს ალსანიშნავად.

7.200 ბაბუკამ და ლაქმეველმა მიიღო მონაწილეობა სტადიონის საფეხბურთო მოედნის მწვანე ხალიჩაზე გამართულ სასპორტო ბარადში. სტადიონის ტრიბუნები სავსე მოსკოველებითა და მათი სტუმრებით, რომელნიც ამ ჩამოეფინენ უზარმაზარი საბჭოთა ქვეყნის ყველა კუთხიდან და საზღვარგარეთიდან.

დღის 2 საათზე სტადიონის ცენტრალური ლოჟაში გამოჩნდნენ ამხანაგები ჯ. ვ. ჭორჩილოვი, ა. ა. ანდრეევი, ნ. ა. ზვერნიკი, გ. მ. პოპოვი, მ. თ. შკირიატოვი, ს. მ. ბუდიონნი და სხვები, რომლებსაც შეკრებილნი გულთბილად მიესალმნენ. საყვირის ხმამ შეკრებილთა აფეზა დედაქალაქის სპორტსმენი ახალგაზრდობის მსვლელობის დაწყება.

ფიზფულტურელთა პარადი იყო საუკეთესო დემონსტრაცია ჩვენი ახალგაზრდობის ძალისა, ჯანმრთელობისა და სილამაზისა, მისი მზადყოფნისა შრომისა და თავდაცვისათვის.

აქ, სტადიონზე, პარადის შემდეგ შესდგა ფინანში ლენინგრადელ ველოსიპედისტთა და მოტოციკლისტთა, ბელორუსიის ველოსიპედისტთა და ეტონეფონის მძლეოსანთა გადაჯრენილ, რომლებიც ჩამოვიდნენ, რომ მოსკოვისათვის მიელოცნათ მისი სახელოვანი იუბილეე.

შემდეგ დაიწყო შეჯიბრება.

ბრავალრიცხოვანი და საინტერესო სპორტული გამოსვლების დამთავრების შემდეგ შესდგა ბატონ სსრ კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში „ცდკა“-ს და „ტორპედოს“ გუნდებს შორის. იგი დამთავრდა ანგარიშით 1:0 „ცდკა“-ს სასარგებლოდ.

„დინამოს“ სტადიონზე გამართულმა დღესასწაულმა ბრწყინვალედ ცხადაყო მოსკოველ ახალგაზრდობის წარმატებანი, რომელმაც თავი ისახელა ბრძოლასა და შრომაში და მზად არის ახალი სამგორო სამეგებისათვის მოსკოველ სახალხეოდ, დიდი და საყვარელი სოციალისტური სამშობლოს სასახელოდ.

* * *

დედაქალაქის ქუჩებში ამ დღეს შეხვედროდით ადამიანებს ხელ ჯანმრელს ყველგან კეთილდღე. საბჭოთა კავშირის ხალხთა წარმოგზავნილნი, ოჯახებებიც ინტერესებ ქალაქს მოძმე რესპუბლიკათა გულითადი მილოცვა ჩამოეტანეს, ინტაციები უფუროებდნენ ხალხურ დღესასწაულს და თვითონაც ინტიერ მონაწილეობას იღებდნენ ამ ზეიმში.

ყველა იმეორებს მოსკოველისადმი სტალინის მისალმების სიტყვებს. ყველა ამაყობს ბელადის მიერ მოსკოვის ისტორიული დამსახურების მაღალი შეფასებით. და სიამაყის ამ გრძნობას მოსკოველებთან ერთად იზიარებს ყველა ქალაქი, რომელთანაც ადამიანი, რომელთანთანაც მოსკოვი შეეტანა, ჩვენი სამშობლოს ხალხებს დიდებისა და ბედნიერების გზას რომ უნათებს.

მოზეიმე ხალხთა ირეთ უზარმაზარი ქალაქის ყველა მაგისტრალი და ზოლადი.

ბოლშაია სადოვაიას ქუჩაზე მოსკოველები ინტერესით თვალიერებდნენ არაჩვეულებრივი გამოფენის ექსპონატებს: დედაქალაქის საწარმოები ქუჩაში უჩვენებდნენ თავიანთი პროდუქციის ნიმუშებს. ბაქნებზე და ავტომობილებზე მოწყობილ იმპროვიზებულ სტენდებზე გამოფენილი იყო ელექტროჩარხნები ტრანსფორმატორები, „დინამოს“ მოტორები, ქარხანა „კრასნაი პროლეტარიის“ დაზგები, ტრიოზგორნაია მანუფაქტურის საფეიქრო ნაწარმი. შეკრებილთა ალტაცება გამოიწვიეს სტალინის სახელობის საგაზმობილო ქარხნის მიერ გამოშვებულმა შესანიშნავმა კომფორტულმა მანქანებმა.

...მოსკოვის 800 წლისთავს ემთხვევა ბოროდინის ბრძოლის 135 წლისთავი. ამ ისტორიულ დღეს ბეგრმა მოსკოველმა ინახულა კუტუზოვის ტოხი—ბოროდინის სამხედრო-ისტორიული მუზეუმის მოსკოვის ფილიალი. ისინი ინტერესით თვალიერებდნენ ძველებურ გრავიურებს, დროშებს, იარაღს, დოკუმენტებს, რომლებიც ეხება სამხედრო საბჭოს სხდომას ფილში და ბოროდინის ბრძოლას.

ამ დღეს ქალაქში გახსნილი იყო მოსკოველისადმი მიძღვნილი მთელი რიგი საიუბილეო გამოფენები. სახვითი ხელოვნების ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო მუზეუმის შენობაში გაიხსნა გამოფენა „მოსკოვი მხატვართა ნაწარმოებებში“. არქიტექტორიც ცენტრალურ სახლში 12 ფართო დარბაზში მოიწყო არქიტექტურული გამოფენა, მიძღვნილი XII-XV საუკუნეების მოსკოვისა და სოციალისტური მოსკოვის არქიტექტურისადმი. ხალხური ხელოვნების მუზეუმში გახსნილ გამოფენაზე ფართოდ იყო წარმოდგენილი პალეხის, ხოლმოგორის, ტობოლსკის ოსტატთა და მხატვართა ნაწარმოებნი საუბილეო თემებზე.

* * *

დღესასწაულმა თავის აპოგეას მიაღწია, როცა მოსკოვში საღამოს ბინდი ჩამოწვა. 21 საათია. როგორც კი დადგა თვრდა საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნი, ღამის ცა ბაზაზნაირა ასობით ქეიფშოს სროლამ. ოგრიალა სადღესასწაულო ზალუტების ზალუტებმა.

გვიან ღამემდე დღესასწაულობდნენ მოსკოველები თავიანთი საყვარელი ქალაქის სახელოვან იუბილეს. (საკდესი).

ქართველი ხელოვნების მოღვაწენი მოსკოვში

მეფის რუსეთის პატარა საგუბერნიო ქალაქში მოხეცდრილი, სულისშემხუთავ მეშნაურ რაღაში მომწყვდეული, ჩემთვის პიესის — „სიმი დის“ გმირი ირინა მოსკოველისაკენ ისწრაფვის, მოსკოველი ხედავს ხსნას, მოსკოვი შეაცვლის მის ცხოვრებას, მოსკოვი მიანიჭებს მას შვებას.

„მოსკოვი! მოსკოვი! მოსკოვზე უკეთესი არაფერია ქვეყანაზე!“

ბანა მარტო ირინა და მისი ფები ისწრაფვიან მოსკოველისაკენ? ბულია, სტუმართმოყვარე მოსკოვი მიმზიდველია ყველასათვის. მსოფლიოს რომელი ქალაქი შეეფინა ხელოვნების კერას — მოსკოვს. ვის შეუძლია გაუტოლოდეს თეატრალურ მოსკოვს? ამატომ ბუნებრივია სწრაფვაც მოსკოველისაკენ. თუ მოსკოვი მიგიღებს და მოგიწონებს, ეს უკვე ხელოვნების სიმწიფის მოწმობაა.

ყალბი ბეთოსნთ და მშრალი ტექნიკით მოსკოველ თეატრების მაყურებელთან აქტიორი ფონს ვერ გავა, მოსკოვი არ მიგიღებს, ხოლო ხალას ნიჭს, ეუშმარიტ ხელოვნებს მოსკოვი გულღიად ხვდება და ყველა პირობას უქმნის აქტიორს შემოქმედებისათვის.

მოსკოველს სცენაზე პირველი ქართველი აქტიორი სილა სანდუნოვი იყო, ვახტანგ მეექვსის ამალის წევრის, მოსე ზანდუკელის შვილიშვილი. სილა სანდუნოვის პირველი დებიუტი მოდესკოს თეატრში, ტრიფეფოი დამთავრდა. მოსკოველ შეიყვარა მოიგონრის კომედიების საუკეთესო შემსრულებელი სილა სანდუნოვი. სილა სანდუნოვის პლასტიკურობას, ლაპარაკის კილოს, მიხრა-მოხრას მრავალი მიმბაძველი გაუჩნდა. რუსეთის თეატრის მეგზალინე ბომენ არაპოვი სანდუნოვის თამაშის შესახებ სწერს: „სანდუნოვი ქართველი, მეტად ჭკვიანი და ნიჭიერი აქტიორია“. სერგეი გლინკა სანდუნოვს რუსების ბომარშეს უწოდებს. ბულგარინი ამ ქართველ აქტიორს ასე ახასიათებს: „რა ინტონაცია ხმისა, რა ბუნებრიობა მოძრაობისა, რა ინიბაზური გადმეხედვა! მოლიერი გადადაკოცნიდა ჩვენ სკალეს, რუსეთი ერთი სტუდიაც რომ არა სკოფდოდა“. მოსკოველ ლაზარევის სასაფლაოზე სილა სანდუნოვის ძეგლის წარწერა გვამცნობს, რომ მადლიერი მაყურებელი დიდად აფასებდა ხელოვნების ნიჭიერ მსახურს.

მეორე დიდი მსახიობი ალექსანდრე სუმბათოვი (იუჟინი) მოსკოველ მცირე თეატრში 45 წელს მუშობდა. გრიბოედოვის ჩაცკით დაიწყო მისი ფებიუტი 1882 წლის 30 აგვისტოს და ხანდაზმულობისას ამავე აქტიორის ფიშესოვის როლის სიუკეთესო შემსრულებლად მოეკლინა მოსკოველ მაყურებელს. სუმბათოვშეილისათვის მოსკოველ შშობლიური ქალაქი იყო. მოსკოველ გაიფიურქენა მისი დიდი ნიჭი, მოსკოველ სცენაზე განსახოციელა საუკეთესო თავისი როლები: ჩაცკი, ვარლოს V „ერნანში“, შექსპირის ოტელო, რიჩარდ III, მაკბეტი, შეიდოკი, ბოგანშეს ფიგარო და მრავალი სხვ. ეუფინი, — სწერდა ბ. კოგანი, — ეს მთელი ეპოქაა არა მარტო თეატრის, არამედ მოსკოველ და რუსეთის კულტურის ისტორიაში. იგი ერმოლოვეს ღირსეული პარტნიორი, ზნეკაცინის ტრადიციების ღირსეული განმგრძობია. გამოჩენილი მსახიობი და ფრანგუტერი ღირსეულად იქნა დაფასებული: სახალხო კომისარიათ საბჭოს 1922 წლის 15 სექტემბრის დადგენილებით მას სახალხო არტისტის სამატიო წოდება მიენიჭა. თეატრალური მოსკოველ სუმბათოვშეილს თავის საყვარელ შეილად სთვლიდა. მისი ნაშუა მოსკოველ მიწამ მიიბარა.

მოსკოველისაკენ ილტვოდა საკარფეველოს დიდი აქტიორი ლადო მესხიშვილიც. კორშუნის თეატრში ლ. მესხიშვილს მიერ შესრულებული ს. ხმარინის როლი („გაზაფხულის ნიაღვარი“) აქტიორის ინვიანთი ოსტატობის ნიმუში იყო, თუ მხედველობაში არ მიგიღებენ მოსკოველთანი ყურისათვის შეუჩვეველ სამხრეთის შეილის აქცენტს. შემდეგ ლ. მესხიშვილი მიიწვია სამხატვრო თეატრმა. პირველსავე წელს აქ მან რამდენიმე ფრაიდ საპასუხისგებელო როლი შესთავაზეს — ბრანდის, ეკმის როლი ამავე სახელწოდების პიესაში, შუისკის როლი ა. კ. ტოლსტოის ტრილოგიაში, მამის როლი „ცხოვრების ლრამაში“ და სხვ. მაგრამ ლ. მესხიშვილს დიდხანს არ უმუშავია სამხატვრო თეატრში, — მხოლოდ ერთი როლი ითამაშა. შემდეგ მოსკოველ ანტრეპრენიორი ოზეროვის ინსენის სახელობის თეატრში მუშაობდა, მერმე კი რუსეთის სხვა დიდ ქალაქებში მოგზაურობდა. 1916 წელს ლ. მესხიშვილი, უკვე ხანდაზმული, კვლავ უბრუნდება მოსკოველ, მუშაობს მოსკოველ ლრამატულ თეატრში თავის ქალაქელებთან ერთად და ამავე დროს კინოფილმებში ილებს მონაწილეობას. ლ. მესხიშვილის იშვიათმა გარეგნობამ, არტისტულმა ნიჭმა და ტემპერამენტმა კინოშიც მოუტანა მას გამარჯვება.

სცენის დიდმა ოსტატმა რეჟისორ-კოტე მარჯანიშვილმა თავისი შესანიშნავი დადგმებით მოსკოველ ნეზნანსავი დადგმებით მოსკოველ ნეზნანსავ ბნის თეატრსა და სახალხო თეატრში მთელი ეპოქა შექმნა. 1913 წელ მარჯანიშვილის მიერ დადგმულმა ლ. ლისიანმა, ფერიდენი აულარაბეს სპექტაკლებმა მოსკოველ თავისუფალ თეატრში მთელი თეატრალური მოკავა ააბჯარა. ამ თეატრის მიმდინარემმა თავისუფალი თეატრის ნანგრევებზე ახალი თეატრები შეაქნეს: ბერიული თეატრი, კომისარჟევსკაიას სახელობის თეატრი და სხვ.

სამშობლოში დაბრუნებული მარჯანიშვილი არ სწყვეტს კავშირს მოსკოველ ყოფილ და დროდადრო ახორციელებს მოსკოველ თეატრებში დადგმებს („შენებელი სოლნესი“, „დონ-ჟუანლისა“, „ლამარა“ და სხვ.).

თეატრალური მოსკოველ კარგად ფლობდა სამხატვრო თეატრის რეჟისორ ვახტანგ ლეკანოძე. ამ ბეჭედურ სცენის დიდი მცოდნე, სამხატვრო თეატრის მეორე სტუდიის ერთ დამაარსებელთაგანი, სტანისლავსკიღირსეული მოწაფე, ახალგაზრდობა მეგობარი და აღმზრდელი ვახტანგ ბეჭედურ ბეჭედურ. ... სარგებლობდა მოსკოველ თეატრალურ ფრაკენ. მისი ინიციატივით დაარსდა მოსკოველ ინსტიტუტი. ამ სტუდიის მოდგენი რეჟისორები შ. ალიხანიანი, ბ. ლიანშეილი, ალ. მეგელაძე და სხვ. შემოქმედებით მუშაობა ეწეოდა თეატრალურ ფრონტზე. მოსკოველ სამხატვრო თეატრის

პარტიული ცხოვრება

ლენინისა და სტალინის ბიოგრაფიების ღრმად შესწავლისათვის

ლენინისა და სტალინის ბიოგრაფიების შესწავლას დიდი მნიშვნელობა აქვს მასების კომუნისტური სულისკვეთებით აღზრდისათვის, პარტიული, საბჭოთა და კომკავშირული კადრების იდეურ-პოლიტიკური გაძლიერებისათვის. ლენინისა და სტალინის ბიოგრაფიის გულდასმით შესწავლა აუცილებელია ამ მეტად საფუძველს ლენინისა და სტალინის ნაშრომებში შესწავლას, ბოლშევიკების იდეურ-პოლიტიკურ ფორმირებას, საკუთარი ძალებისადმი რწმენას, კიდევ უფრო მეტადრდ გვრაზმავს ჩვენ კომუნისტური საზოგადოების აგებისა-კომუნიზმის ეროვნულ ახალ-ახალი ტაბიჯებისკენ მოპოვებისათვის ბრძოლაში.

ე. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის ბიოგრაფიების გამოცემასთან დაკავშირებით პროპაგანდისტული მუშაობის ასახებ საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების შესრულებლად თბილისის კომიტეტის ინსტრუქტორ ჯაფუფმა, ქალაქის რაიკომების პროპაგანდისა და აგიტაციის მოადგილეებმა, საწარმო-დაწესებულებათა პარტიულმა და კომკავშირულ-ორგანიზაციებმა ფართოდ განიხილეს ეს საკითხი.

ეკუთვნილი ხუთი თვის განმავლობაში ქალაქის პარტკაბინეტში, რაიკომების პარტკაბინეტებში და საწარმო-დაწესებულებებში ლენინისა და სტალინის ბიოგრაფიების შემსწავლელ-ადამიანთა საკითხველ კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის ლექტორთა, ქალაქისა და რაიკომების მომხსენებლებთა ჯგუფებმა და კონსულტანტებმა ძალებით ინსტრუქტორა 1.150-ზე მეტი ავდელიფიური ლექციისა, მოხსენება და კონსულტაციისა, რომელსაც 90-ათასზე მეტი ადამიანი დაესწრო.

ლექტორთა ჯგუფებმა შესცალეს ქალაქის ყველა საწარმო-დაწესებულებებში ინსტრუქციებისათვის ციკლოგრაფიული ლექციებისათვის ციკლოგრაფიული ბასიათი მიეცა და ამით მაქსიმალურად გაეადვილებინა მსმენელთათვის ლენინისა და სტალინის ბიოგრაფიების შესწავლა. ლენინისა და სტალინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ კითხვებისა ანგარიშებზე ლექციების კითხულობენ ე. გოგოლაძე, ე. ბურეულიძე, ს. ლორენანი, პ. თაგხელიანე, ლ. გეგეშიძე, ა. ალბერგაური, ა. ფუფფუკოვი, მ. ქანდარ. მ. ალანდარიშვილი, ი. მორ-ელაია, ვ. ანთიძე, შ. ბეგლულიანი, ბ. ბერაძე, ი. ნიკიტენკო, ი. ლეკვეკა, ლენინიძე, ა. ნანეიშვილი, ბ. ვინბიანი, ბ. ბარამიძე.

ლექტორთა ჯგუფებ ასევე ეწეოდნენ ასევე ეწეოდნენ ინსტრუქციებს ინსტრუქციებში მოწყობილი ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინსტიტუტ ასევე ეწეოდნენ ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინსტიტუტ ასევე ეწეოდნენ ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინსტიტუტ ასევე ეწეოდნენ ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინსტიტუ ასევე ეწეოდნენ ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინსტ ასევე ეწეოდნენ ინ. ბ. ლენინის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის ფაქტებზე.

ინ ასევე ეწეოდნ ინ. ბ. ლ ცხ ფ

ინ ასევ ინ. ბ. ლ ცხ ფ

ინ ასევ ინ. ბ. ლ ცხ ფ

ინ ასევ

საზღვარგარეთ აღნიშნავენ მოსკოვის 800 წლისთავს

იუგოსლავია

საბუთია დედაქალაქის 800 წლის იუბილეს იუგოსლავიის სახელგანოებრივნა ფართოდ აღნიშნავენ. ბელგრადში ქუჩებში გამოკრულია ლოზუნგები: „ეკუთვნოდეს მოსკოვის 800 წლის თავსა!", „ეზეიმე, ბოძმე მოსკოვო!" და სხვ. ლაპარაკი არის გაფორმებული ბელგრადის ბეჭრი მაღალის ეიტანია. მოსკოვის კრემლის მაურტეში, ვ. ი. ლენინისა და ი. ბ. სტალინის პარტრეტები სახმოთა ალმის წითელ ფონზე, მოსკოვის ფოტოსურათები — ყოველივე კი ბელგრადს სადღესასწაულო ილრს ანლუკ.

6 სექტემბერს ბელგრადის სახალხო თეატრში შეიდგა სხვ კავშირად იუგოსლავიის კულტურული თანამშრომლობის საზოგადოებისა და იუგოსლავიის სლავური კომიტეტის ბიერ მოწვეული საზეიმო საღამო.

მოხსენებით მოსკოვის 800 წლისთავის შესახებ გამოვიდა სსრ კავშირიდან იუგოსლავიის კულტურული თანამშრომლობის საზოგადოების თავმჯდომარე ბორის ზიზერი.

ზიზერმა სხდომა შეაჩერა ! ცარიელი ბელგრადის ყველა ოთხიოში და ბეგრ სკურამში.

7 სექტემბერს გამოსული გაზეთების ნომრები მიძღვნილია საბუთია დედაქალაქის იუბილესადმი. ისინი თავსეიენენ ვ. ბ. სტალინის პორტრეტებს, მოსკოვის ფოტოსურათებს, მრავალი ოფიციალურ სტატიებს, იუგოსლავიელი პოეტის ფუშან ოსტერის ლექსს „მოსკოვის შესახებ". გაზეთები აქვეყნებენ ბარეთაგე მოსკოვის საბჭოსა და მოსკოვის მშრომელთადმი მარშალ ტიტოს, იუგოსლავიის ხალხთა ფრონტის ბიუროს ბარეთაგეებსა და სახელმწიფო მოღვაწეების მისასალმებელი ტელეგრამებს.

საბუთია საღიოს სახელზე მოდის მოსკოვის საბჭოსა და მოსკოვის მოქალაქეთადმი მილოცვების ფიზეშენი და ნეკროლოგი.

ბულგარეთი

ყველა გაზეთი აქვეყნებს ეროს ბაბეოთა კავშირის ხალხების მიერ საბუთია დედაქალაქის 800 წლისთავის ფიზეშენის შესახებ და ამ ფიზეშენებელ ბამი რუსეთელიანი ფორფიანი პროზეიტეტის ეანილ კოლარიეს, სამამეელი ფორნეტის ეროვნული კომიტეტის, ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის საზოგადოების კავშირების, ბულგარეთ-საბჭოთა კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მასალეშენებს.

გაზეთი „ნაბანტენიეს ფულო" მიუძღვნიე სტატიაში. სწერს: მოსკოვი, საბჭოთა კავშირის დიადი დედაქალაქი, განასახიერებს სსრ კავშირის ფაეშენტელეს ძალებს, მის ხელმძღვანელეს საერთაშორისო როლს ხანგრძლივი მშვიდობისა და დემოკრატიისათვის და უეც�ეულ დამსაზრეთაგან მეცინე ხალხების დაცვისათვის ბრძოლაში. ეი რაკიმ არის, რომ მოსკოვის 800 წლისთავის აღნიშენა სახეიმო ფიდი ანი მარტო საბჭოთა კავშირის ხალხისათვის, არამედ მსოფლიოს ყველა დემოკრატიული ხალხისათვისაც.

რუმინეთი

რუმინეთის მთელი პრესა ფართოდ აღნიშნავს მოსკოვის 800 წლისთავს. გაზეთები თითეეე